

ΕΤΟΣ 56ον

17 Φεβρουαρίου 2008

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 7 (2855)

ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ – ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ

Στή σημερινή περικοπή τοῦ τελῶν καὶ τοῦ Φαρισαίου ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ αἰώνιος Διδάσκαλος, προβάλλει δύο πνευματικές ἀντιθέσεις, δύο πνευματικά ἀντίθετους κόσμους καὶ μάλιστα στὸν ἱερό χώρο τοῦ ναοῦ, τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς: Τὸν τελῶν καὶ τὸν Φαρισαῖο· τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ τὸν πνευματικὰ ἀριστοκράτη, ἀλλὰ ὅμως ὑποκριτὴ. Τί ἦταν ὅμως οἱ τελῶνες καὶ τί οἱ Φαρισαῖοι;

Οἱ τελῶνες καὶ οἱ Φαρισαῖοι

Οἱ τελῶνες ἦταν ὑπάλληλοι τῶν τελωνείων· τὸ τελωνεῖο ἦταν δημόσια ὑπηρεσία τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους καὶ οἱ τελῶνες ὑπάλληλοι τοῦ κράτους. Ἦταν πλούσιοι καὶ ἡ οικονομικὴ τους κατάσταση δὲν ἦταν ἄσχετη μὲ τὴ δημόσια θέση καὶ τὸ ἐπάγγελμά τους. Εἰσέπρατταν τὸν φόρο γιὰ τὰ διακινούμενα ἐμπορεύματα καὶ ἦταν συνήθως ἄδικοι καὶ ἄρπαγες. Ὁ λαὸς δὲν εἶχε καλὴ γνώμη γι' αὐτούς, καθὼς τοὺς τοποθετοῦσε στὸ ἴδιο ἐπίπεδο μὲ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ τίς πόρνες. Ἀλλὰ τὰ φαινόμενα πολλὴς φορές ἐξαπατοῦν! Γιατί καὶ ὁ ἀρχιτελώνης Ζακχαῖος (Λουκ. 19,1-10) καὶ ὁ τελῶνης τῆς σημερινῆς περικοπῆς διδάσκουν τὴν ἐμπρακτὴ μετάνοια καὶ ἐξομολόγηση τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ τὴν ἄμεση δικαίωση καὶ σωτηρία πού χορηγεῖ ὁ Θεός.

Οἱ Φαρισαῖοι ἦταν λαϊκὸ κίνημα· τὸ σύνολο σχεδὸν τῶν γραμματέων (ἐρμηνευτῶν τοῦ Νόμου) καὶ λίγος ἀριθμὸς ἱερέων ἦταν μέλη τοῦ κινήματος ἢ κατ' ἄλλους ἰουδαϊκῆς αἵρεσης. Πολλοὶ ἀπ' αὐτούς ἤθελαν ἐπικοινωνία μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό· τὸν προσκαλοῦσαν σὲ γεῦμα στὰ σπίτια τους κι ὁ Κύριος πῆγαινε (Λουκ. 7,3· 11,37· 14,1). Ὁ Νικόδημος, ἓνας ἀπ' αὐτούς, (Ἰωάν. 7,50) τὸν ὑπερασπίσθηκε δημόσια. Ὁ Γαμαλιὴλ προστάτευσε τοὺς Ἀποστόλους στὸ συνέδριο (Πράξ. 5,34) καὶ ἄλλοι τὸν ἀπόστολο Παῦλο (Πράξ. 23,9). Οἱ περισσότεροι ὅμως Φαρισαῖοι ἀντιτάχθηκαν φανατικά στὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός θαύμαζε τὸν ζῆλο τους· μέρα-νύχτα, τριγυροῦσαν σε-

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιη´ 10-14)

Ταπείνωση καί δικαίωση

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι· ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήνευτο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἔστως, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ´ ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

ριά καὶ θάλασσα γιὰ νὰ κερδίσουν ἕναν ὀπαδὸ κι ὅταν τὸν εὑρίσκαν τὸν ἔκαναν χειρότερο ἀπ' αὐτοῦ (Ματθ. 23,15). Δέν ἤθελαν ἐπαφῆς μὲ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ τοὺς τελῶνες, καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ τὴν περιορίζαν μόνο στό δικό τους χῶρο. Νόμιζαν, ὅπως φαίνεται ἀπ' τὴν παραβολὴ γιὰ τοὺς ἐργάτες τοῦ ἀμπελιοῦ ἢ τοῦ ἀσώτου (μεγαλύτερος γιός), πῶς εἶχαν δικαίωμα ἀκόμα καὶ πάνω στόν Θεό, ἐπειδὴ τηροῦσαν τίς ἐντολές του (Ματθ. 20, 1-15· Λουκ. 15,25-30).

Ὁ τελώνης ἦταν ταπεινός

Ὁ τελώνης τῆς σημερινῆς περικοπῆς ἦταν ταπεινός καὶ εἰλικρινῆς ἄνθρωπος. Ὅπως ὑπογραμμίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἦταν ἀληθινός, καθὼς ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Ὁμοιολογοῦσε τίς ἁμαρτίες του, γιὰ καταπιεζόταν ἀπ' αὐτές.

Ζητοῦσε τὸ ἔλεος καὶ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ· καὶ τὰ ἔλαβε! Ὁ Θεός βλῆπει τοὺς ταπεινοὺς καὶ σκύβει πάνω στὴν πνευματικὴ τους ἀνεπάρκεια, γιὰ δέν καυχιοῦνται παρά μόνο γι' αὐτὴν (Β´ Κορ. 12,9). Ἀνοίγονται μὲ ἐμπιστοσύνη στό πέλαγος, τὴ δύναμην δηλαδὴ τῆς χάρι τοῦ Θεοῦ, πού στοὺς ταπεινοὺς δέν μένει ποτέ ἄκαρπη (Α´ Κορ. 15,10).

Ὁ ταπεινός ἐξασφαλίζει τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν του· «ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι του ἀθωωμένος καὶ συμφιλιωμένος μὲ τὸν Θεό», διαβάζουμε γιὰ τὸν τελῶνη σήμερα. Ἀλλὰ καὶ ὁ Θεός, ὅπως προκύπτει ἀπ' ὅλο τὸ πνεῦμα τῆς περικοπῆς κι ἀπ' ἀλλοῦ προτιμᾶει νὰ φανερωῦνται μὲσω τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων πού ὁ κόσμος τοὺς περιφρονεῖ (Α´ Κορ. 1,25-28).

Ἐκεῖνος πού ταπεινῶνεται τὸν καιρὸ τῆς ὁποίας δοκιμασίας του καὶ γίνεται κοινωνός τῶν ταπεινώσεων τοῦ Κυρίου του, σίγουρα θὰ μετάσχει μαζί Του καὶ στὴ δόξα Του (Ρωμ. 8,17). Γιὰ «ὅποιος ταπεινώσει τὸν ἑαυτὸ του θὰ ὑψωθεῖ» (Ματθ. 23,12), ὑπογραμμίζει τὸ ἀδιάψευστο τοῦ Θεανθρώπου στόμα! Κι ἔτσι μα-

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν ἐξῆς παραβολήν: «Δύο ἄνθρωποι ἀνέβηκαν εἰς τὸν ναόν, διὰ νὰ προσευκηθοῦν, ὁ ἓνας ἦτο Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος ἐστάθηκε καὶ ἔκανε τὴν ἐξῆς προσευχὴν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἑαυτὸν του: “Θεέ, σέ εὐχαριστῶ, διότι δέν εἶμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί ἢ ὅπως αὐτός ἐδῶ ὁ τελώνης. Νηστεύω δύο φορές τὴν ἐβδομάδα, δίνω τὸ δέκατον ἀπὸ ὅλα, ὅσα ἀποκτῶ”. Ὁ τελώνης ὅμως ἐστεκότανε μακριὰ καὶ δέν ἤθελε οὔτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν ἀλλὰ ἐκτυποῦσε τὸ στήθος του καὶ ἔλεγε, “Θεέ, ἐλέησέ με τὸν ἁμαρτωλόν”. Σᾶς λέγω, ὅτι αὐτός κατέβηκε εἰς τὸ σπίτι του δικαιωμένος ἀπὸ τὸν Θεόν παρά ὁ ἄλλος. Διότι ὁποῖος ὑψώνει τὸν ἑαυτὸν του θά ταπεινωθῆ, καὶ ἐκεῖνος πού ταπεινώνει τὸν ἑαυτὸν του θά ὑψωθῆ».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀληβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Ζὶ μέ ὄλους τοὺς ταπεινοὺς τῶν αἰώνων θά ψάλλῃ αἰώνια τὴν ἀγιότητα καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἄποκ. 4,8-11· 5,11-14), ὁ ὁποῖος «ἐποίησε μεγαλεῖα ἐν αὐτοῖς» (Λουκ. 1,49). Ὅποῖος μετανοεῖ καὶ ἐξομολογεῖται ἔχει τὴ μαρτυρία τῆς συνειδήσεώς του ὅτι ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐξομολόγησις του ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸν Θεό.

Ὁ Φαρισαῖος ἦταν ὑποκριτής

Ἵποκριτής εἶναι ὁ θεατρίνος· ἄλλος εἶναι στή ζωὴ καὶ ἀληθῶς παρουσιάζεται στὴν ἐξέδρα. Ἵ συμπεριφορὰ τοῦ ὑποκριτῆ δέν ἐκφράζει ποτέ τὸν μέσα τῆς καρδιάς του κόσμος! Γιά νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς ἄλλους, ξεγελᾷ πρῶτα τὸν ἑαυτό του. Ἵν ἄν ἄνθρωπος νὰ δεῖ τὴν πνευματικὴν του κατάστασις, εἶναι τυφλός (Ματθ. 23,16-17). Ἵ ὑποκρισία δέν εἶναι ἀπλῶς ἓνα ψεῦτικο κάλυμμα· ὁ ὑποκριτής δέν ἐνδιαφέρεται γιά τὸν Θεό, ἀλλὰ γιά τὸν ἑαυτό του. Νηστεία, προσευχή, ἐλεημοσύνη, ἱερές πράξεις, διαστρέφονται ἀπ' αὐτόν «ὅπως φανῆ τοῖς ἀνθρώποις...» (Ματθ. 6,2,5,16). Ὅλα τὰ ἔργα του τὰ πράττει, γιά νὰ κάνει καλὴ ἐντύπωσις στοὺς ἀνθρώπους (Ματθ. 23,5), κι ὄχι γιά τὴν ἀγάπη του στὸν Θεό.

Ἵ συνήθεια, ἄλλο νὰ ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά κι ἄλλο νὰ ἐκφράζουσι τὰ χεῖλη, εἶναι μιὰ ὑποκριτικὴ ἀπόκρυψη πονηρῶν προθέσεων κάτω ἀπὸ ἓνα μελίρρυτο ὕφος! Ἵ ἐπιθυμία τοῦ Φαρισαίου νὰ σώσει τὸ γόητρό του τὸν ὀδηγεῖ καὶ σέ ἐνέργειες σάν αὐτή: «περνάει ἀπὸ στραγγιστήρι τὸ κουνούπι καὶ καταπίνει ὀλόκληρη τὴν καμήλα» (Ματθ. 23,24). Ὁ ὑποκριτής δέν ἀγαπᾷ, ἀπλῶς ὑπολογίζει!

Ἵλλῆ! ἔμεῖς ὡς ταπεινώσομε σάν τὸν τελώνη τοὺς ἑαυτοὺς μας κάτω ἀπὸ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, γιά νὰ μᾶς ἐξυψώσῃ καὶ στὴν παρούσα καὶ στὴ μέλλουσα ζωὴ (Ἀ΄ Πέτρ. 5,6). Ἀμήν.

† Α. Χ.

17 Φεβρουαρίου 2008: ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (ΙΣ΄ ΛΟΥΚΑ)
Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος του Τήρωνος († 307).
Ήχος: πλ. α΄ – Έωθινόν: Ε΄ – Απόστολος: Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15 – Ευαγγέλιον: Λουκ. ιη΄ 10-14.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 24 Φεβρουαρίου, Του Άσώτου (ΙΖ΄ Λουκά).
Απόστολος: Β΄ Κορ. δ΄ 6-15 – Ευαγγέλιον: Λουκ. ιε΄ 11-32.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ

Τό κατανυκτικό Τριώδιο, ό πιστός τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τό περιμένει μέ ιδιαίτερη χαρά καί νοσταλγία, κάθε χρόνο. Ἡ νηστεία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ μετάνοια καί ἡ πνευματική χαρμολύπη, εἶναι βιώματα τοῦ ὀρθοδόξου, πού ἀναρριπίζονται καί ἀνανεώνονται μέ τόν λειτουργικό κύκλο τῶν ἑορτῶν τοῦ Τριωδίου. Νιώθουμε τίς ρίζες τῆς Παραδόσεώς μας νά μᾶς τρέφουν καί νά μᾶς ποτίζουν κατάνυξη καί ἀγιότητα, πιά πολύ μέσα στήν περίοδο τοῦ Τριωδίου. Τό Τριώδιο ἀποτελεῖ μιά κλίμακα γιά τόν πιστό, πού τό τελευταῖο σκαλί τῆς μᾶς φέρνει μέσα στή φωτεινή ἀτμόσφαιρα τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως, τοῦ Λυτρωτοῦ μας καί Θεοῦ.

Ἀπό τό ἔργο τοῦ ὁμοί. καθηγ. Π.Β. Πάσχου, "Ἐρως Ὁρθοδοξίας, Ε΄ ἐκδ. βελιωμένη, τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Παρακολουθήστε στό νέο Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν ἐκπομπή «**Τό σήμερα καί τό αὔριο τῶν παιδιῶν**», μέ τήν Ἐκπαιδευτικό Ἑλένη Κόντου. Κάθε Σάββατο στίς 16:00.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Βαρβάρας στόν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγείται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὁμιλεῖ ἕνας ἀπό τούς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιού 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὄλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ**» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στό Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm